

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain muuttamiseksi

Ahall 19.06.2024 § 224
3312/00.04.00/2024

Valmistelijat: Antti Hedman, puh 044 711 2110,
antti.hedman(at)pshyvinvointialue.fi, Marena Paahto, puh 044 750
7040, marena.paahto(at)pshyvinvointialue.fi

Aluehallituksen 2.10.2023 § 308 mukaisesti aluehallitus päättää hallintosäännön määräyksiä noudattaen, että merkittävät lausunnot esim. hyvinvointialueiden rahoitukseen, lainsäädäntöön liittyvät ja niihin rinnasteiset lausunnot antaa aluehallitus.

Lausuntopalvelussa on lausuttavana 26.6.2024 mennessä hallituksen esitys laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettua lakia siltä osin, kuin se koskee valmiutta, varautumista sekä häiriötilanteiden hoitamista normaalioloissa ja poikkeusoloissa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisessa on havaittu puutteita häiriötilanteissa, jotka kohdistuvat samanaikaisesti useisiin hyvinvointialueisiin ja vaativat useamman kuin yhden hyvinvointialueen voimavarojen käyttöä.

Yhteisten voimavarojen johtamisessa tarvittavat alueelliset ja kansalliset toimivaltuudet eivät ole selkeät ja riittävät vastaamaan ulko- ja turvallisuuspoliittisiin uhkakuviin. Puolustusvoimat tukeutuu lähes kokonaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään niin normaalioloissa kuin sodan uhan ja sodan aikana, mikä edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollolta kykyä toimia kansallisena kokonaisuutena.

Esityksen tavoitteena on, että ehdotetuilla muutoksilla sosiaali- ja terveydenhuollossa voitaisiin nykyistä paremmin varautua kansallisen riskiarvion mukaisiin, yksittäistä hyvinvointialuetta laajempiin tai valtakunnallisiin häiriötilanteisiin. Samalla sosiaali- ja terveydenhuollon osalta pystyttäisiin tietyiltä osin mahdollistamaan eräiden sellaisten velvoitteiden täyttäminen, joihin Suomen tulee sitoutua Pohjois-Atlantin liiton täysjäseneksi liittymisen myötä 4.4.2023.

Samaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden välisestä varautumista koskevasta yhteistyöstä, työnjaosta ja yhteensovittamisesta sovittaisiin jatkossakin hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksessa. Kansallisiin ja kansainvälisiin

uhkakuviin varautumiseksi esityksessä ehdotetaan perustettavan sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen johtoryhmä, johon kaikki yhteistyöalueet nimeäisivät vastuuhenkilönsä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen johtoryhmälle sekä hallintosäännössä nimetyille viranhaltijoille ehdotetaan annettavan sosiaali- ja terveydenhuollon johtamisvastuuta esityksessä täsmennetyin ehdoin yhteistyöalueittain tai kansallisesti, mikäli se on tarpeellista häiriötilanteen laajuuden, kiireellisyyden tai muun erityisen syyn takia. Nykyistä selkeämpi johtovastuu yhteistyöalueella tai kansallisesti olisi tarpeellista esimerkiksi normaaliolojen häiriötilanteissa, joissa yhden hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon voimavarat eivät riitä tilanteen hoitamiseksi. Näissä tilanteissa voisi olla tarpeellista käyttää ja yhteensovittaa useiden hyvinvointi- tai yhteistyöalueiden voimavaroja. Ehdotus mahdollistaisi sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteiden käynnistämisen riittävän nopeasti normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Hallituksen esitys on perusteiltaan kannatettava ja säätää johtamisrakenteita yhteistyöalueelle ja kansalliselle tasolle, jotka ovat nykyainsäädännössä puutuneet. Häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa voi olla tarve hyvinkin nopealle päätöksenteolle ja resurssien allokoinnille. Tässä lakiesityksessä säädetään näistä rakenteista sovittavaksi jo ennakkolisesti.

Esityslistan liitteenä:

- Lausuntoluonnos lausuntopalvelun strukturoituun pohjaan liitettäväksi
- Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamiseksi, taustamuistio

Valmistelijan päätösehdotus:

Aluehallitus hyväksyy lausuntopalveluun annettavan lausunnon

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

-

Toimivallan peruste hallintosääntö 36 §

Esittelijä hyvinvointialuejohtaja

Päätösehdotus Aluehallitus päättää antaa oheisen Pohjois-Savon hyvinvointialueen lausunnon koskien hallituksen esitystä laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain muuttamiseksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.